

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl., 50 cr., 3 luni 1 fl., 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la Administrație tipografie archidiocesane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția "Telegraful Român", strada Măcelarilor Nr. 30.

Episole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garamond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Din cauza sf. sărbători de Joi „M. Mucenie George“ numărul procsim va apărea Sâmbăta în 25 Aprile v.

Ajnd, 18/30 Aprile, 1887.

Ministrul de justiție al Ungariei, domnul Teofil Fábián a ordonat, ca pe teritoriul fie căruia tribunal să se înființeze către o societate cu scopul de a se ajutora prizonierii eliberări din instituțiile de corecție. Societăți de natură aceasta au existat până acum numai în Brașov, — către Transilvania — ele însă prin ordinăriunea cea mai nouă sunt obligătoare pentru teritoriul fie căruia tribunal. Salutară și binefacătoare va fi aceasta instituție în consecințele sale, și dela un bărbat cum e actualul ministru de justiție al Ungariei, era de așteptat, că o să și intindă privirile sale și în direcția unei semnificative.

A existat până acum un prejudecăt față de prizonieri și încă un prejudecăt gresit.

Oamenii din afara vedea în instituțiile de corecție oameni păcătoși, oameni periculoși societății omenești, oameni, cari ar fi mai bine să nu vadă lumina soarelui. Greșit este această părere a laicilor și neințemeiată este presupunerea, că și când în instituțiile de corecție s'ar găsi numai drojdie societății, numai oameni, cari conțurbă linisteala celorlalți cetățeni pacini, le amenință avereia și viața deopotrivă. Mi-a fost dată ca în praca mea de spiritual, să me conving de contrariul și să găsesc în instituții de corecție oameni, pe cari nu reținute lor, ci adeseori staua nefericită a întemplierii i-a adus până aci.

Mi-a fost apoi dată să văd și un alt soiu de oameni, cari neinvredniți de instrucție, neinvredniți de iubirea de mamă și de familie, neîncetăteniți cu sănătate principii ale religiunii, ci numai după nume membri ai comunei bisericesci, după ce au fost incetăteniți aici cu aceste cunoștințe, să devină oameni blândi, labioși și cu temere de Dumnezeu, oameni, cari păsind în viață, adăi, pot să devină exemple de virtute și de moravuri bune și că ei nu numai că nu vor mai deveni recidivi, ci din contră se vor feri de toate isovorarele răului, cum sunt: birtul, galăgele și societățile rele.

Am găsit și oameni născuți din pat nelegiuit, de a căror nascere mama lor nu s'a bucurat, tata de ei nu a voit să scie, ci mai mult s'a rușinat de ei, ca de un făt al nelegiuriei și aceste momente au fost decițioare pentru viitorul om.

Societatea, ea, nu a făcut chiar nimic sau foarte puțin pentru acești fi, cari s'au născut între imprejurările de tot anormale și imprejurările acestea trebuie să fie foarte atenuante chiar și când el devine un criminalist, cari societatea nu e în drept a respinge dela sinul seu.

Deci omul nu e născut din fire rău, el a devenit rău prin imprejurările și aceasta poartă și societatea vina în măsură egală cu el însuși. Prea puține exemple de oameni am găsit, cari încungurănd munca, dedăt beteie și patimelor s'au pus pe meseria, cea rușinoasă a furtului, dar pentru acești puțini societatea nu e în drept a respinge pe un om, ale cărui motive înzădară le vei căuta, că de ce a devenit criminalist, ci trebuie să privesci lucrul, ca un fapt implinit. Până a nu trece la obiectul, despre care voi să tragez mai larg cu o altă ocasiune, fie-mi permis să susțin, că în mâna mamei este pușă înimă copilului ei și dacă ea nu s'a nisuit să cultive aceasta mică grădină, nu a plantat în ea virtuțile, nu o a udat destul de des, nu o a plivit de buruene — ea, mama poartă în mare parte vina, dacă nu se poate bucura și desfășa de fiul ei.

Căldura dela sinul mamei este pârghia, care conduce pe om și-l învață să iubească pe Deșe și pe oameni, și dacă această căldură a fost înlocuită cu răceala, omul a crescut fără iubire, fără alipire, către părinți, neascultători, nevorbitori și retrăs, și tot atâtă insușiri, cari mai târziu degenerăză, și cări nu mai pot fi suprimate.

Sustin, că oamenii au devenit răi prin creșterea, ce li s'a dat de acasă, și că societatea, în casul acesta biserica și scoala nu au fost puse pe acele base, ca să îndrepte răul acurat, ci ea s'a mărginit la unele funcții mecanice, neafând cheia aceea, care duce la inimă omului, cheia iubirii de semnificativă.

Mai vine și confuзиunea, ce există în conceptul de drept a distinge între al meu și al teu, un concept, care la oameni pe un grad mai jos de cultură dă cele mai multe anse la întreprinderi nechipsuite.

După ce a-si fi specificat în scurt și incăt permis cadrele unui diar, aceste momente decițioare în viața criminalistului, urmează să-mi dau seamă, dacă acești oameni, cari pentru o călcare a ordinei sociale sunt ei atât de lăpădat, incăt după ce an, venit la caninul familial, oamenii să se ferească de ei ca de o lepră, sau doar tocmai societatea este *quasi* obligată a-i primi și a le oferi mijloacele de traiu, ca să prindă rost și să devină cetățeni muncitori și onorabili.

Cunosc mulți prizonieri, cari din căstigul lor de după meseria, ce o lucra în institut, trimiți bani acasă, ca să poată trăi soția și copiii lor, trimiți pentru aceștia vestimente, îndrumă soția să-și trimite pruncii la scoala, tot atâtă lucruri, din care trăbuc să conchidă omul, că deu inimă acestor oameni este o inimă bună, curată și cu cele mai bune intenții pentru ai sei.

Mulți din ei, — cei de sub 30 ani nu părăsesc institutul, fără de a înveța a celi și a scrie, și mai mult, dacă li s-ar concede doar, toti bănășorii iar da pe cărti de ceti, și mărturisesc, că eu nu-i pot biru chiar cu cărtile mele, ca se le indelește gustul de lectură în dilele de Dumineci și de sărbători.

Sunt acești oameni așa de răi, așa de lăpădat, ca după ce au părăsit acest loc de jale pentru ei, se li se mai reamintează trecutul, sau doar ei trebuie să încuragiătă a merge mai departe pre căile cele bune, a cerceta biserică, a se ocupa în Dumineci și sărbători cu lectura, a se împărtăși cu sănătate taine, tot lucruri crescincști, cari pe omul laic îl duc la credință și îi imposibile, dar aceasta este puruș adever.

Acest soiu de oameni trebuie ajutorat și meseria învățată în institut, dacă o continuă și o pot continua, societatea își va avea nedisputabil merit de a-i fi mantuitor. Aici zace pondul ordinăriunei ministrului de justiție și de aceea nu pot ca să nu apelez la românii de carte, ca să sprijinească această interprindere umanitară, cu atât mai verătos, cu cât mulți indivizi, nu răi, ci nefericiți, sunt de neamul nostru, să înțelege având în vedere marea majoritate a locuitorilor români.

Să intrăm deci ca membrii ai acestor reunii, să nu lasăm oameni muncitori, părinți de familie ca după ce au prestat timpul pedepsei să umblige, să drenăroșe, să le dâm lucru, mijloace de traiu și ajutoriu, ca așa ceea ce nu a făcut societatea la timpul său, scoala și biserică, când erau chemate să o facă, să o facem după ce devin liberi, înzestrăți cu cunoștință și aplicări bune, părașiți de nărvărurile rele și curățăți de multele defecți, cari le-au adus cu sine în institut.

Într-o sună sunt în institute, să nu lasăm ca societate să umble cersind copii lor lipsiți și batjocorii de ceialalți copii, ai căror părinți deși liberi, dar poate sunt mulți mai rei ca prizonierii, și prin aceasta vom da dovadă nu numai de crescere bună, ci de oameni cu vederi limpede și cu inimă pentru nețocitoți.

Fie ca aceste cuvinte să nu resune în pustie!

Nicolau Ivan,
spiritual la penitenciarul regiu din Ajud.

Revista politică.

In parlamentul austriac s'a discutat asupra cestiușiei vamale cu Germania și cu Italia. Ministrul de comerț marchisul de Bacquehem a vorbit, față

de relațiile comerciale cu Germania, foarte rezervat, constățând numai, că cu finea anului acestuia se speră terminul convențiunii vamale cu imperiul german; incăt privese pe Italia, ministrul e de parere, că convențiunea vamală să nu se pearde, din vedere și oamenii să cugete serios asupra lucrului, începând cu intră în per tractări. Față de acestea declarări, și în special față de Germania foile vieneze sunt foarte nemulțumite și neliniștite, neputându-și da seamă dacă relațiile cu Germania nu mai sunt totașă de amicabile, ca mai nainte, sau doar altceva și ca de ministru de comerț nu să nici o însemnatate per tractărilor convenționale cu Germania, caci și Germania și Austria au lipsă a și garanție relațiile amicabile politice într-un grad mare, și prin convențiunea vamală.

După cum ștecesc o depesă din Paris, împăratul Wilhelm a subscris în 29 Aprile n. ordinăriunea, în urma căreia Schmaebel a fost eliberat. Astfel s'a linistit situația politica, care părea a fi foarte serioasă între Franța și Germania și s'a dumit lumea, ce a stat agitată mai bine de 10 zile, din acest incident. După cum anunță "National Zeitung" scrisorile lui Gautsch, prin cari a fost invitat Schmaebel d'la sua parte la o consultare oficială a servit de temei regimului german, pentru de a elibera pe comisarul francez, caci aceste scrisori se consideră de motivul incidentului.

In dilele din urmă se vorbesc mult eară și despă demisiunea lui Giers, caci panslavismul ar fi căstigat pre tarul pe partea sa și foile germane se ocupă mult cu cestiunea: cine va fi următorul lui Giers. Ele dic: in adevăr ministerul Giers e factor însemnat pentru menținerea pacei, pacea nu i pare cîtătă din nici o parte, și astfel Giers n'are lipsă de a face politica de răsboiu. De vreme ce înse Rusia ia o politică agresivă față de puterile din Vest, Giers va trebui să se retragă, și de sigur că în scaunul lui va urma contele Paul Schuvalow, unică persoană mai aptă d'ă putea conduce în impreguriările de acum portofoliul de externe și care e tot d'odata și amic al lui Bismarck.

Sinodul archidiocesan.

*Sedința a V-a, finită la 16/28 Aprilie.
(Urmăre.)*

Prezidiul înainte de toate observă, că interpellantele se vede, că n'a avut paciunță să aștepte referadele comisiunilor asupra rapoartelor consistoriale, când poate se va face, sau nu se va face lumină și asupra acestui obiect, — cu toate acestea este gata și acuma:

La p. 1 din interpelanție Presidiul observă: că interpelanțele în interpelanție se produc cître concrete despre ajutoarele, care ar fi fost de a se distribui, ceea ce dovedește, că d-sa și-a luat informațiunile dela loc sigur, unde este cunoscut în dețină starea lucrului, ar fi putut dar ca tot din acel șe afe și aceea, dacă ajutoarele votate său espădat sau nu s'au espădat, și astfel îl recomandă, ca tot pe acestea ca să se intregească informațiunile;

Incăt pentru consistoriu, dacă acesta are scrisă oficială sau nu despre votarea acestor ajutoare, prezidiul trebuie să-i observe, că n'are autorisare a face aici declarări în numele consistoriului;

La p. 2. Presidiul declară; că nu este convins și nici nu vede acele urmări triste, ce și le închipuesc interpelanțele, și în aceasta privință și are vederile sale individuale, și încă aşa crede, că corecte, eu ce se înțelegă — că nu voiesc să dică, că starea lucrului e în regulă, ci din contra regășă, că încă nu s'a putut satisface cererilor pentru ajutoare;

La p. 3. Presidiul observă, că în ce privesc casele trăgării, încă în sedință de eri, provocat de alt incident a declarat, că sunt trei obiecte, cari în starea, în care se află astăzi, pe presidiul îl supera

și cari nici de cum nu se pot subtrage dela atențunea sinodului și între cari este și acesta, a indicat în general și cauza, ce-i face mari greutăți în situația actuală a gremiului consistorial, ear speciale descooperiri, declară și de astădată, că încă nu află de lipsă a face; incă insă pentru mijloacele, ce ar fi întreprins ca ajutoare să se espeseze stante sessione, declară, că presidiul n'a întreprins nimic în privința aceasta și nu se află în poziție de a putea promite aceasta;

la p. 4. Presidiul declară, că speciale dispoziții n'ară se facă în punctul acesta, ci va convoca comisiunea, când va fi timp pentru ea, dând prefișația totdeauna afacerilor consistoriale. Ce privesc garanția, că trăgănării să nu mai obvină, presidiul declară: că altă garanță nu-i poate da nici în acest obiect nici în altul, decât conștiința de chemarea sa, căreia a căutat și până acum se satisfacă conscientios;

la p. 5. Presidiul observă, că lasă se și o splice interbelantele ca și ori-cine altul, după cum i va conveni mai bine.

După acest răspuns al presidiului, interbelantele intro pleiajă lungă dar fară de nici un nece logic, aruncând și îndreapta și în stânga, fară de a-si mai putea da seamă, că din informațiunile primite, cari sunt a se spune publice și cari sunt a se retace, incă situația devine neplăcută chiar și pentru domnii, cari au aflat de bine a folosi spre acest scop. Continuă mai departe a insinua la adresa proto-presbiterilor cele mai grave imputări de neglijență și slabiciune, și uitându-și cu totul, că se află în o adunare de caracter bisericesc, într-un ton agitat, cu expresiuni necuvioase, neparlamentare atacă personal pe unii și pe alții — incă mai mulți deputați impunându-și presidiul provocă la ordine, ear cei cari au eugetat, că le face un bun servit, desaprobat prin semne de indignare. În fine cu concluziunile sale ajunge, a constată, că astăzi stăm mai rău decât pe timpul, când nu aveam cap bisericesc și se declară cu răspunsul dat de presidiul nemulțumit.*)

Mai mulți deputați voiesc ca să reflecteze interbelantelui în cestiu personală, eară alții să-i rectifice assertele false; presidiul îroagă însă, ca luând în considerare, că se perde timpul înzădar prin astfel de animositați se abstea dela cuvînt, cu atât mai mult, că poate i va multămi reflecțiunile, ce este silit să i-le facă presidiul interbelantelui.

Presidiul din tonul, ce la purtat interbelantele în reflecțiunile sale constată, că intențiunile interbelantelui n'au fost să reguleze, ci cu totul alttele, de acea nu se află indemnătă a-i răspunde la toate însemnatatele caracteristice rolului său.

Constată, că în răspunsul dat la interbelantelui n'a quis, că interbelantele ar fi fost indemnătă de alții a-o face aceasta; dacă însă el se escusă, negând acea ce nimine n'a afirmat: aceasta împreguriare dă însemnatate caracteristică rolului său.

Multămesce în fine pentru complimentul, ce il face sinodului, consistoriului și întregului nostru organism constituțional, când afirmă, că astăzi stăm cu afacerile noastre bisericesc mai rău, decât pe timpul când, biserică era lipsită de archiereu.

Deputatul Petru Truța face următoarea propunere: Sinodul să ieă la cunoștință răspunsul presidiului, desaprobat tot odată verdictul deputatului A. Nicoară, ce privesc în general starea actuală a bisericii.

Se primește.

Deputatul A. Nicoară, luându-și ansă tot din interbelantelui, face următoarea propunere:

Toate actele privitoare la ajutoarele votate de comisiunea administrativă Șaguna-ene să transpun unei anchetă extinse din sinul sinodului, carea să fie înșasă însărcinată a face inmediată expedițione a cererilor rezolvite la anii 1884, 1885 și 1886 asigurarea la cassa archidiecesană precum și cu propunerile concrete, cari ar fi să curme asemenei trăgănări stricăcioase pentru biserică și școală.*

Se predă comisiunei organizatoare.

La ordinea dilei se pune referada comisiunei finanțare.

Raportorul aceleia R. Patița referează:

a) asupra raportului consistoriului archidiecesan, prin care se cere indemnarea pentru suma de 2000 fl. solvită pe anii 1881 și 1884 ca contribuire la susținerea organismului metropolitan.

La propunerea comisiunei:

Se dă consistoriului indemnarea cerută;

b) asupra raportului consistoriului archidiecesan, prin care cere incuviințarea sumei de 1000 fl. solvită pe anul 1885 ca contribuire la susținerea organismului metropolitan.

* Cine e curios a sci cu prisul vorbirei dlui deputat A. Nicoară în tot estensul ei, — completată cu unele adausă, ce nu le-a accentuat în sinod; și cu emendarea unor nevoie să expunem nepotrivite cu demnitatea sinodului, — o pot ceta în Nr. 88 al foaiei „Tribuna”, carea declară, că însuși dl Nicoară i-a trimis acea vorbire.

La propunerea comisiunei:
Se incuviințează solvarea sumei de 1000 fl. în contul fondului general administrativ ca credit suptoritor la bugetul anului 1887;

c) asupra raportului consistoriului archidiecesan, prin care se cere a se face provisioane în bugetul archidiecesei pe anul 1888, pentru acoperirea sumei de contribuire la susținerea organismului metropolitan pe anii 1886, 1887 și 1888 căte 800 fl. la an

La propunerea comisiunei:
Se votează suma cerută și la compunerea bugetului se va lăsa în considerare.

d) asupra raportului consistoriului archidiecesan, prin care se cere relascarea pretensiunii fondului seminariului de 9 fl. 10 cr. la debitorul br. Récsey Ádám; și pretensiunea fondului Francisc-Iosefin la debitorul Kenderessy Zsigmond în sumă de 507 fl.

Comisiunea propune: că nefind evident din acte, dacă debitorii au fost provocati să solvă aceste sume, consistoriul să facă pașii de lipsă pentru incassarea acestor sume, eventual să raporteze despre starea lucrului pe sesiunea viitoare, având totodată să raporte, dacă banii incassăți de fostul fiscal dela Kenderessy în sumă de 400 fl. au intrat la fond.

Dând deputații I. de Preda ca fiscal consistorial și E. Brote ca ases. cons. lămuriri despre starea lucrului, precum și dep. I. Rațiu.

Sinodul decide: relascarea acestor pretensiuni ca neincassabile, însărcinându-se totodată consistoriul să raporteze la sesiunea viitoare, dacă suma de 400 fl. dela Kenderessy a intrat la fondul Francisc-Iosefin.

e) asupra raportului consistoriului archidiecesan referitor la imprumutul de 10,000 fl. al gimnasiului din Brașov, comisiunea propune: că în considerare stării bugetare a gimnasiului interesele de 6% după capitalul imprumutat și nesolvite până la finea anului 1886 să se relaceze.

La propunerea dep. P. Cosma, se decide: că actual se redă comisiunii, ca cu considerare la buget să vină cu propuneri detaliate în această privință;

f) asupra raportului consistoriului archidiecesan în privința relascării pretensiunii fondului de 30 de mii, de 328 fl. interes contra contelui Bethlen Gábor, comisiunea propune: că fiind deja obligații unile estradate debitorului prin fostul fiscal Dr. I. Borgia și de oare ce în privința incassării acestor sume s'a comis mai multe greșeli din partea numitului fiscal, sinodul se abate dela această pretensiune, se îndrumă însă consistoriul, ca să facă pașii necesari de desdaunare contra creditorilor fostului fiscal Dr. I. Borgia.

Deputatul Dr. Ilarion Pușcariu sprinținit și de deputatul P. Cosma, arătând, că aceasta procedere ar da ansă la un proces, care poate că în cele din urmă tot nu ar duce la scopul dorit, susține propunerea consistoriului.

Se primește relascarea sumei de 328 fl.

g) Asupra raportului consistorial, prin care se substerne rațiocinile fondurilor archidiecesane pe a. 1886, comisiunea propune: a se primi de bază la desbatere specială. — Se primește.

Deputatul R. Crainic propune, ca pe viitor raportul despre rațiocinile fondurilor archidiecesane să se tipărească și să se distribue între deputații sinodali. Se primește.

Dep. Ioan cav. de Pușcariu propune, că acest raport pentru însemnatatea lui să se achidă la protocol. Se primește.

Sedința se încheie la 1 1/2 ore d. m. și sedința proclamă se anunță pe mâne la 9 ore a. m. La ordinea dilei se vor pune rapoartele comisiunilor.

Sedința a VI-a ființată la 17/29 Aprilie.

Sedința se deschide la 9 1/4 ore a. m. Se cetește protocolul sedinții premergătoare și Se autentică.

Se prezentează: rugarea mai multor parochieni din Herman, pentru delăturarea alesului de preot Ales. Dogariu. Se predă comisiunei petiționare.

La ordinea dilei se pune referada comisiunei finanțare.

Raportorul aceleia, Rubin Patița, continuă cu raportarea asupra raportului consistorial, prin care se substerne rațiocinul fondurilor și fundațiunilor archidiecesane pe anul 1886.

Cetindu-se acest raport și intrând sinodul în desbaterea specială a raportului, parte, în care se arată starea fondurilor preste tot cu finea anului 1886, arătându-se la toate fondurile un crescément afară de fondul seminariului, la propunerea comisiunei: se ia spre scință, cu aceea, ca în inventariul fondului seminariului, să se introducă și fundațiunea „Cristurian” a cărei venite încă occur între perceptele fondului, dar în inventariu nu sunt induse realitățile apartinătoare la aceasta fundațiune.

Referitor la fondul seminariului comisiunea observă, că ajutorul anual de 1000 fl. dela stat, nu s'a ridicat pe 2 ani, adecă pe anul 1884 și 1885, ear ajutorul de pe anul 1886 se află încă în deposit la cassa archidiecesană, pentru aceea comisiunea propune: consistoriul archidiecesan se îndrumă a face la locul competent pașii de lipsă pentru eliberarea sumei neridicate și asigurarea ajutorului anual de 1000 fl. și pe venitioru, ear suma, ce se află în deposit, fără amânare să se transpună la destinația sa.

Presidiul în aceasta privință affă de lipsă a deslușirile următoare: acest ajutoriu totdeauna se asemna din partea guvernului, fără de a fi guvernul recercat din partea consistoriului, cu ocazia unei, însă când împărtirea ajutorului de stat s'a subtras de sub competența consistoriului, acest ajutoriu s'a perdut din evidență și la guvern și la consistoriu, ear când s'a facut recercarea la guvern pentru asigurarea acestui ajutoriu pe anul 1886, consistoriul amintit în reprezentanța sa și despre aceste restante, dar guvernul la aceasta parte din reprezentanță, când a facut asigurarea pentru ajutorul pe anul 1886 nu face nici o amintire, are însă asigurarea dela locurile competente, că vom fi rebonificati în această privință pe altă cale.

Cu privire la partea din raport, unde se notifică, vinderea a 52,500 fl. bonuri rurale transilvane și cumpărarea de scriură fonciare în valoare de 53,700 fl. comisiunea propune: a se aproba conversiunea reală, fiind în mod evident în folosul fondurilor efectuată.

Presidiul pe scurt arată rentabilitatea acestor convertiri, și asigură, că s'a făcut cu toate posibilele precauții, să, că incă prevederile omenesc se pot estinde — periclu pentru asigurarea averei fondurilor nu poate fi.

Dep. I. cav. de Pușcariu, e de părere, că o sumă prea mare, să nu se investească în hărții de valoare, ci mai bine în moșii, care investiri sunt cele mai sigure.

Dep. E. Brote respune, că scrisurile fonciare sunt cumpărate dela instituție cele mai solide din Ungaria, și sunt cu mult mai sigure decât chiar hărțile de stat, dar totodată și mai rentabile.

Dep. V. Dănițan, provocându-se la dispoziția stat. org. susține, că spre atari convertiri, se recere autorisarea sinodului, și crede, că în casul de față e vorba de indemnizarea acestor operații.

Sinodul primește propunerea comisiunei finanțare.

Partea din raportul consistoriului, referitoare la sporirea averei bisericesci prin cumpărarea de reală, ca portuni canonice pentru unele parohii mai săracă, despre scărirea împrumuturilor, despre numărul proceselor și starea, în care se află aceste procese.

Comisiunea propune: a se lua spre scință.

Se primește.
Ce se atinge de partea din raportul consistorial despre supererogatele făcute în anul 1886 în sumă de 16,800 fl. 5 1/4 cr. fiind motivate, comisiunea propune: a se lua acest punct din raport spre scință și pe baza motivelor indicate se incuviințează aceste supererogate.

Se primește.
Referitor la punctul din raportul consistorial, unde se face compararea perceptelor și erogatorilor cu privire la buget, se constată, că la toate fondurile se află un prisos, afară de fondul seminariului și de fondul tipografiei, unde se află, că erogatorii sunt mai mari de căt perceptele; la fondul seminariului această diferență provine din împreguriarea accentuată mai sus, și comisiunea propune: a se lua acest punct până aci, spre scință, ear încă pentru fondul tipografiei face următoarea propunere:

Constatându-se cumă comisiunea administrativă a tipografiei archidiecesane în anul respectiv nu a ținut nici o sedință și cumă ajutoarele votate văduvelor preoteze nu s-au împărtit și că remunerările membrilor din comisiune, cu excepția secretarului, cu toate remunerările să se solvă, comisiunea propune ca acele remunerări să se restituie fondului, ear pe viitoru până când comisiunea nu va funcționa regulat și ajutoarele votate văduvelor preoteze nu vor fi împărțite, să se sistemeze solvarea acestor remunerări.

In considerarea deficitului la „Tel. Rom.” se îndrumă consistoriul a da nou ordin singurătorilor parohii de a prenumera acest jurnal pe spesele respectivelor comune bisericesci.

In fine având în vedere, că în rațiocinii tipografiei din cause până acum nesciute, nu s'a putut induce și face evidente pretensiunile tipografiei, și în considerare cumă pentru incassarea acestora fiscal comisiunea nu a facut nici un pas, să se îndrumeze numitul fiscal, ca sub răspunderea lui personală să inacționeze restantele provenite din vindearea de cărți și prenumerația la „Telegraful Român,” ear consistoriul archidiecesan se însarcă

nează a și achita datoria sa la fondul tipografiei, precum și a depune documentul despre cauțunea „Telegrafului Român” la cassa epitropiei între valoarele fondului tipografiei.

Presidiul observă, că aceste propunerii, în mod evident sunt drastice și nepracticabile, și comisiunea facea bine, dacă raportul asupra acestui obiect îl facea într-o cu raportul, ce are comisiunea finanțării a-l face în aceasta cestiușă conform unui concurs de mai multe.

După Dr. Ilarion Pușcariu, apărind părerea presidiului face propuneră: că acest obiect să se ia dela ordinea dilei deocamdată, și să se refereze deodată cu raportul comisiunii finanțării, cel care face asupra celorlalte obiecte ale tipografiei.

Se primesc.

Cu privire la fundația „Saguna” comisiunea finanțării face următoarea propunere:

Constatându-se, că ajutoarele votate din această fundație în bugetele anilor 1884, 1885, 1886 nu sunt estradate, ci figurează ca superplus în suma totală de 18,818 fl. 25 cr. și în considerare, că ajutoarele sunt votate din partea comisiunii administrative a fundației, dar expediția este din cauza nemotivate nefăcută — să dispună Veneratul sinod, ca eliberarea ajutoarelor votate să se facă sub durata sesiunii prezente, iar încă să mai constate și pe viitor, atunci irregularitatea se va trage la răspundere întregă comisiune a fundației, dñește fiind responsabilă pentru nepunerea în lucrare a voinții fundatorului.

Todată observându-se, că la distribuirile de până acum unele ţinuturi ale arhidiecesei sunt mai preferite, se îndrumă comisiunea administrativă a fundației, că la împărțirea ajutoarelor să fie cu privire la toate ţinuturile din arhidiecesă și să niciună într'acolo, să se formeze în singuraticile proprietăților unele centre provizore cu scoale corespunzătoare și parochii bine dotate.

In urma acestei propunerii, presidiul observă, că comisiunea și-a trecut competența, reflectând și la acest obiect, care după natura lui aparține altiei comisiuni, ce se poate aduce în legătură fie cu raportul senatului bisericesc, fie cu cel scolar sau cu ori care altul, și constată din partea comisiunii un exces de zel în această privință; cu toate acestea pe presidiul nimic nu-l speră să se tracteze acest obiect și la acest loc, constată însă, că aceste propunerii sunt de tot drastice, și nu înțelege, că ce să intenționează prin atari propunerii, pentru că asigură pe Ven. sinod, că prin o atare procedere scopul dorit nu se poate ajunge. Presidiul a declarat dela început, că se vor regula și aceste 2 fundații, numai răgaz să fie.

Deputatul I. Hannia, provocându-se la concluziile sinodale referitoare la fundația „Saguna”, doresc să așe, dacă vine în aceasta privință vre un raport separat.

Presidiul declară, că consistoriul a întreprins pași de lipsă în aceasta afacere, și lucrul e în curs, dorești nefiind cestiușă terminată, în aceasta se situează nu se poate prezenta raport din partea consistoriului, asigură însă pe dl deputat, că cestiușă nu e perduță din evidență.

Raportorul comisiunii R. Patiță, susține, că propunerile nici de cum nu sunt drastice și într-un ton cam iritat se provoacă la unele declarări ale presidiului făcute pe cale privată, dându-le și acestora un înțeles, care presidiul nu le putut avea în vedere.

In urma reflecțiunilor făcute de dl deputat R. Patiță, presidiul constată, că se intenționează a abusa și de pacientă și de poziția presidiului; dela începutul sesiunii a afirmat, că trei obiecte sunt, cari însă nu s-a regulat definitiv, dar a asigurat pe Ven. sinod, că va căuta, ca și aceste obiecte să-și afle rezolvarea finală și să se pună în curs regulat; acum din toate părțile se aruncă frâne bombastice, căutându-se numai ce nu și facă încă și sunt nici unul nu reflectăza la cele ce s-au facut și sunt în ordine, ca și când totul ar depinde numai dela aceasta cestiușă, declară totodată, că mai departe se va abține să da ori ce deslușiri referitor la aceste obiecte de atâtă predilecție pentru unii dni deputați și lasă în viață liberă a Ven. sinod, să decidă, ce va afla consult.

Deputatul Stefan Iosif, luând cuvântul, observă, că într-adevăr nu poate să consimtă cu o astfel de procedură din partea unor dni deputați, și de astă convinere crede, că sunt toți acei deputați sinodali, cari au în vedere, și voiesc numai binele bisericei; au ajuns însă lucrul astăzi acolo, de se vorbește despre împărțirea acestor ajutoare și în cercurile cele mai de jos ale poporului, dênsul nu poate consemna cu propunerile comisiunii își ia vînă insă a rugă pe Escel. Sa, ca să bine-voiască și aduce în îndeplinire că se poate mai curând aceasta afacere.

Presidiul declară din nou, că rîul va trebui să se delătură cu ori ce preț, aplicând toate mijloacele necesare, ori ce jertfe și lupte, ce va avea să intimpine, la aceasta însă, se recere timp.

După I. de Preda, observă, că dênsul încă consimte într-o toată cu declarările Escel. Sale, și recunoasce, că prin provocarea de conflicte nu se pot deslega cestiușii de o importanță atât de însemnată, se vede deci indemnata să face următoarea propunere:

„Comisiunea administrativă a fundației Saguna se îndrumă, ca în termen de 30 zile dela terminarea sesiunii prezente, să ducă îndeplinirea conclușelor aduse în privința ajutoarelor votate din fundație; mai departe se îndrumă, ca despre ducerea îndeplinire să facă raport la consistoriu, ear în viitor în fiecare an să așteptă prin consistoriu raport general despre activitatea sa desvoltată în decursul aceluia an.”

Punându-se la vot aceasta propunere,

Se primesc.

Prin acestea fiind eshuatul acest raport consistorial, comisiunea propune: Sinodul să aprobă rafocinile prezentate, și consistoriului arhidiecesan i se dă absolutoriu pentru administrarea fondurilor, fundațiunilor și depositelor arhidiecesane.

Se primesc.

Tot comisiunea finanțării prin raportul R. Patiță raportează asupra raportului consistorial referitor la fundația „Andronic”, constatănd la această fundație un progres imbecurător, și că la distribuirea ajutoarelor din această fundație s-au luate în dreptă considerație toate ţinuturile arhidiecesei, ceea ce se recomandă și pe viitor, drept aceea comisiunea propune: a se lăsa spre sciunță acest raport, îndrumându-se consistoriul, ca actual judecătorește despre depunerea sumei de 17,000 fl. la perceptoarel de aici drept ca asigurare pentru tașa eraială de transcriere după acest fond, să se depună la cassa epitropiei între hărțile de valoare.

De asemenea comisiunea finanțării referăză prin raportul R. Patiță asupra raportului consistorial referitor la adaptările edificiului seminarial și urcarea tacsei anuale de internat dela 60 fl. la 100 fl. comisiunea face următoarea propunere:

Întreprinderea lucrărilor de adaptare și reparare la edificiul seminarului „Andreian” se aprobă; ear pentru acoperirea speselor de 12,155 fl. 37 cr. impreună cu aceasta lăzare se incuițează folosirea sumelor votate în bugetul fondului seminarial pe anul 1886 și 1887 sub titlul cuota pentru amortisarea împrumutului la zidirea nouui seminaru de 7000 și 4350 fl.

Totodată începând cu anul scolar 1887/8 se urcă tașca anuală de internat pentru elevii seminariali la suma de 100 fl. înlocuindu-se în § 22 din regulamentul pentru seminarul teologic pedagogic suma de 60 fl. cu suma de 100 fl.

Deputatul Vasiliu Dâmian, accentuând starea cea miseră a poporului nostru în ceea ce privește urcarea tacsei seminariale face propunerea: ca tașca seminariașă să ramână și în viitor 60 fl.

Deputatul E. Brote, reflectându-i deputatului Vas. Dâmian, recunoasce și dênsul tot așa de bine împrejurările sale, în care trăesc poporul nostru, dar dl dep. Dâm se provoacă numai la o parte a cestiușei, adeca la sentimentalism, și ignorează cu totul partea finanțării, l roagă dară ca în această privință să documenteze, dacă e posibil, că fondul seminarial să poată suporta și mai departe aceasta sarcină, observă totodată, că și pe lângă tașca anuală de 100 fl. mai ramâne o sumă considerabilă în sarcina fondului, caci abia și poate închipui o procedere mai ieftină ca aceasta, când pentru 34 cr. la dl elevul pe lângă instrucție primește dejun, prânz, cină, căutări, încăldit și lumina, în odă bune, curate și sănătoase.

Presidiul încă recunoasce greutățile vieții de astăzi preste tot, și ar dorî foarte tare, ca să se poată provăd elevii nostri seminariali chiar fără de nici o tașă, dar aceasta ori și cine o poate vedea, că e imposibil, și urcarea aceasta a tacsei și dictată de necesitate imperativă, — în cătușă ne poate servi spre a nu ve face prea mari temeri, și împrejurarea, că la alte institute și chiar în celelalte diocese aceasta tașă e și mai mare.

Raportorul R. Patiță reflectăză dlui deputat V. Dâmian, că eșind elevii seminariali în viață practică, nici unul numai reflectăză la beneficiile avute în seminar, și nici se mai cugeta și a fi recunoscători față de biserică, ci fise care cauță a și asigura în mod că se poate mai rentabil numai interesele sale, de aci provine, că în cele mai multe casuri li se venă, aplicându-se pe cariere cu totul strene de biserică.

Punându-se la vot propunerile aceste, — se primesc propunerile comisiunii finanțării.

În legătură cu acest conlus comisiunea organizațioare prin raportul seu Iosif Pușcariu, raportând asupra părții din raportul general al consistoriului arhidiecesan plenar, referitoare la edificarea nouăi seminarii, remasă până acum în suspensie, face următoarea propunere: Consistoriul se îndrumă, a nu lăsa din vedere punerea în lucrare a conclușelor sinodale Nr. 52 din anul 1885 și Nr. 122 din anul 1886, privitoare la zidirea nouui seminariu.

Fiind timpul înaintat, sedința se încheie la 2 ore d. m. anunțându-se cea prochaină pe mâine la 9 ore a. m. La ordinea dîlei se vor pune rapoartele comisiunilor.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Caransebes, 16/28 Aprilie, 1887. Dle Redactor! Încă Sâmbăta seara, dar mai ales Duminecă dimineață au sosit mulți mare de ospăti din părțile mai apropiate și mai îndepărtate ale diecselei. Din arhidiecesă au sosit încă Sâmbăta seara deputații dela Brașov. Duminecă dimineață au sosit și din România mai mulți cunoscuți și rudenii de ai Prea Sântiei Sale precum: Maiorescu, Laurian, deputat Nica, directorul gimnaziului din Giurgiu, Droç Barcianu, și alții. În aceasta de la 8 ore dimineață membrii comitetului în frunte cu mușica orășenească și urmat de trei coruri: al Caransebeșului, Bujor și Bocșa - româna (aceste două au sosit Sâmbăta seara) merseră la gară spre întâmpinarea corurilor și oaspeților. La sosirea corurilor fură salutat prin Ioan Bartolomeiu, cântând fie care cor cântarea de salutare.

In numele corurilor sosite a reșpons președintele corului din Lugoj, avocatul Titu Hatog. Timpul era noros și picura puțin. Conductul corurilor în oraș a fost imposant. Toată lumea era adânc mișcată și tot orașul Caransebes era în picioare.

Costumul pitoreșc și deosebit al membrilor corurilor de terani și fetele lor roșcate de soarele primăvaratic și pline de viață, producă un aspect dintre cele mai minunate.

La liturghie au oficiat protosincelul Filaret Musta, asistat de protopresbiterii: A. Ioanovici prot. Jebelului, I. Popovici, prot. Verșetului, F. Adam prot. Jamul și A. Ghidu, prot. Oravitei. Membrii sinodului au lăsat parte în corpore. Dupa liturghie s'a deschis sinodul diecesean; sesiunea sedințelor însă s'a suspendat până Mercuri.

In timpul liturghiei corurile intrunite au tinut o probă generală în curtea institutului teologic.

La vecernie ear au oficiat mai mulți protopresbiteri. Cântările rituale la utrenie le au executat preoții, ear la liturghie corul vocal al institutului condus de dirigintele Grigorie Bârsanu.

La 7¹/₂ seara au pornit dela institutul teologic conductul de facile prin strada principală spre reședința episcopiească. Acă se opri, intonând entuziasme strigăte de: „Se trăiască înaltul iubilant.”

După ce au lăsat fiecare cor poziționează intonația de toate corurile mai întâi înmulțit occasional compus de Czegka. După acesta a urmat cuventarea de felicitare rostită de deputatul sinodal Stefan Velovan în numele poporului diecesei Caransebeșului (vedi mai jos.) Au urmat apoi înmulțit festiv de Zacharia Boiu, musica compusă de G. Dîna, care a fost executat de corurile intrunite, având de dirigintă pe Artiștii N. Popovici și I. Czegka. După aceasta a reșpons înaltul iubilant și s'a cântat, ear înmulțit Czegka de corurile intrunite.

Inmulțul lui Czegka simplu în compoziție, dar melodică, a fost cântat cu o precisiune admirabilă. Cuvențarea rostită de deputatul St. Velovan a fost scurtă însă de cuprins simburos. Tot așa au fost și respunsul Prea Sântiei Sale al Înalțăului iubilant. După aceea a parcurs conductul în sunetul muzicii căteva străde mai însemnate, care erau foarte frumoase iluminate și ajungând în piață mare din jos de cruce au aprins un foc foarte mare din restul a lor 300 de torte, ear lampionele vre o 200 s'a adus la institutul teologic.

Conductul a fost peste tot foarte imposant. Locuitorii din loc au contribuit în mod însemnat la imponența conductului prin illuminare și înfrumusețarea caselor. În casa dieceseană a fost și un frumos transparent, pe care se vedea o frumoasă cunună de lauri, o coroană, sceptrul și crucea, apoi inițialele Ioan Popasu cu anii 1837—1887, ear deasupra un vultur cu arripele întinse. Totul era opera dlui arhitect Adrian Diacon.

Luni. In aceasta di tot orașul avea un aer serbătoresc. La 5 ore dimineață oaspeții și orășenii au fost destepăti prin 3 muzice, care cântând, cutreără strădele orașului.

La 8 oare corurile s-au adunat la institutul seminarial, de unde apoi cu standarde și cu muzica în frunte au pornit la gară pentru întâmpinarea P. S. Sale Dlui episcop I. Metianu și a deputației sinodului diocesan din Arad, și a altor deputații. La sosirea trenului salutarea s-a făcut prin corul din Caransebeș, având de orator pe domnul Traian Barzu. După respunsul P. S. Sale dlui episcop I. Metianu deputații și ospetii săi se conduc la reședința episcopală, fiind salutați cu „Intru mulți ani” de către corurile postate la distanțe egale pe calea de la gară până la reședință.

La 10^{1/2} Inaltul iubilante a fost condus cu litia la biserică. Conducerea cu litia a fost punctul de culminăriune al festivității. Pe fețele multimei, care era adunată pe toate străzile până la biserică, se putea cefi o adenească mișcare sunfetească. Conductul se forma în chipul următoru: În frunte erau înșiruite toate corurile, cari au participat la festivitate, lor le-a urmat sute de preoți, apoi vre-o 40 de preoți în ornate bisericescă, formând 2 bariere, între cari Inaltul iubilante mergea sub baldachin, urmându-l deputații străine, autoritățile civile și militare și multimea imensă a poporului.

Sosind la biserică a fost primit de P. S. Sa episcopul I. Metianu ocupând loc în scaunul archierescu, care era elegant înfrumusetat. La liturghie a pontificat P. S. Sa episcopul I. Metianu, asistat de protosincelul F. Mustă, de 6 protopopi, vre-o 30 de preoți și 2 diaconi. Cântările ritualu au fost executate de corul micș al plugarilor din Chisineu și de corul seminarial. După priceasna l-a felicitat pe Inaltul iubilante prin o vorbire bine compusă și bine simțită, protosincelul F. Mustă, ear la finirea liturghiei P. S. Sa episcopul I. Metianu a tinut o cuvântare ocasională, în care a arătat mai întâi însemnatatea dignitatii de archiereu, a arătat cum trebuie să fie un archiereu și a trecut la faptele Inaltului iubilante, arătând cu câtă conscientiositate și-a îndeplinit iubilantele misiunea apostolică. A urmat apoi respnsul Inaltului iubilante, mulțamind P. S. Sale Dlui episcop I. Metianu, deputaților, poporului adunat și comitetului arangiatoru pentru îngrigirea, ce a pus pentru reușirea festivității.

La 2 ore a fost primirea gratularilor din partea deputaților esterne și ale diecesei. Primirea a durat preste 2 ore.

In restimpul acesta corurile s-au distribuit diplome și medale comemorative, cântându-se imnul festiv de G. Dima.

La 4^{1/2} ore banchet de preste 300 cuverte în sala hotelului „Pomul verde”. Sirul toastelor 1-a deschis P. S. Sa Inaltul iubilante pentru Maiestatea Sa și casa domnitoare; apoi s-au tinut mai multe toaste pentru iubilant și alți factori eminenți ai bisericii, pentru armată etc.

După toaste s-au cedît depesele și adresele de felicitare, care au fost la număr peste 200, dintre cari amintesc pe al Escel. Sale metropolitului Miron Romanul, al Escel. Sale metrop. Bucovinei și Dalmaciei, Silvestru Morariu, al P. S. episcopii Mihali al Lugosului, Brancovici al Timișoarei, Nectarie al Verșetului și Bonuaz al Csanadului, apoi dela Corps comando din Timișoara, Sinodul arhieclesan, generalul Trapșa, Bariț, Moșcioni, vre-o 10 dela Brașov etc. etc.

Nr. 342 [1580] 3—3

EDICT.

Laurian Domide Morariu gr. or. din Borgo-Prund, care de trei ani și o părăsit cu necredință pe soția sa legată Iftința Daniela Nap, gr. or. din Borgo-Suseni, se citează prin aceasta a se prezenta în termen de un an și o zi dela prima publicare a acestui edict înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral, caci la din contra cererea de divorț a soției sale se va pertracta și decide și în absență lui.

Borgo-Bistrița, 9 Aprie, 1887.

Oficial protopresbiteral gr. or. al tractului Bistriței.

Simeon Monda, protopresbiter.

3550 Számhoz [1589] 1—1

PÁLYÁZAT.

A zombori m. kir. állami főgymnázium-nál betöltendő egy rendes tanári állomásra, melyivel a magyar és német-nyelv és irdalom tanításának kötelezettsége 1200 forint évi fizetés, 200 ft lakpénz és a szabályszerű ötéves potiék elvezete van összekötve, pártyázat hirdetetik.

Pályázók a vallás és közokt. m. kir. ministeriumból czimzett kérvényük, melyben születési évük és helyük, vallásuk, nős vagy nőtlen állapotuk, hadkötelezettségi viszonyuk, végzett tanulmányaik és képesítések, nyelvismeretek és eddig szolgáltatott okmányokkal igazolandók, alkalmazásban létezők esetén előjárásuk utján, különben pedig közvetlenül a szegedi tekerületi kir. földgazdasághoz f. évi május hó 30-áig különbéke.

Budapesten, 1887 évi Április hó 17-én.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumtól.

Anunt,
cătră onorata preoțime gr. or.

Subscrisul are onoare a recomanda pe lângă sortimentul de mărfuri diferite și un sortiment de **materii pentru reverendi** în preț dela 30 fl. v. a. — până la 60 fl. v. a. — apoi brâne vinete și roșii cu prețuri moderate.

Grigorie Mateiu.

Redactor provizoriu: Dr. Remus Roșca.

La 9 oare mare concert aranjat de corurile vocale din Bogda-română, Bujor, Caransebeș, Chisineu, Hereudesti, Lugoj, Satul-mic, Sâlbăgel și Silha. Concertul a fost precedat de o odă ocasională de Z. Boiu, declamată cu mult succes de d. Dr. Dobrin din Lugoj. Atât mărețul imn festiv de G. Dima cât și imnul ocasional de Czegka au fost execuțiate de către corurile intrunite într-un mod admirabil. Tot redire de aplaște au urmat armoniile grandioase ale compoziției D-lui Dima și numai impregurarea, că fiecare cor vocal singuratic avea să se mai producă cu câte o cântare, a indemnăt pe aranjatori să abstea de la repetarea, ce publicul neastămpărăt o prețindea. Nu mai puțin a succed și imnul ocasional de I. Czegka. Adevărată bucurie și satisfacție une națională a simțit publicul entuziasmat, vădând pe plugari emulând cu inteligență în arta musicii. Toate corurile au avut un succed deplin. Entuziasmul a ajuns la culme, când corul micș al plugarilor din Chisineu a intonat „Hora Sinai.” Aplaște frenetic i-a siliat atât pe densusi, cât și pe corul din Lugoj să repetească sentimental și melodică cântare, „Gemutam secolii.” La finea concertului corurile s-au aşezat în salele hotelului la un commerce românesc și zorile de dimineață i-aflat încă cântând pe neobositii cântăreți.

Martii.

Bal festiv. Acest bal aranjat de inteligență română din loc a fost de eleganță și frumuseță rară. P. S. Sa Inaltul iubilante, toate autoritățile civile și militare, multime de ospetii din apropiere și din depărtare s-au adunat, ca să vadă tineretul bucurându-se, care și prin aceasta petrecere a voit să dea expresiune inimii sale pentru succesul întregiei sérbari. Caransebeș, în 16/28 Aprie.

Ioan Pinciu.

Cuvântarea de felicitare

Rostită Duminecă seara de către deputatul sinodal Stefan Velovian.

Rare sunt ocaziunile în viața bisericii noastre, când bucuria generală intrunesc credincioșii bisericii într-un trup atât de insufișit, atât de consciu de însemnatatea dileyi, ce o serbează.

Bucuria clerului și a poporului din diecesa Caransebeșului n'are trebuință de vorbe măestrite, pentru a da expresiune silită unui palid simțemant.

Emoționarea, ce animează fii credincioșii ai Prea S. Tale, găsește în arta vorbirile o pedeșcă de a se manifesta. Ea s'ar vîrsa mai bueuros într'o lacrimă de bucurie pentru a spune ceeace graful omeneșii nu este în stare.

Era în vremea aceea, când întunericul nescinții copilăriei spiritele, când orbul interes particular slăie puterile cele mai valorioase ale națiunii noastre, ce se credea menit a-și sărși existența în uitație de sine — un glas puternic rezună la poalele nordice ale Buceacului și cîntără audurile. Era glasul valoros al Prea S. Tale, care choma biserica și neamul nostru la înviere.

Cale lungă și spinosă ai percurs iubite Părinte, pe ea ai prezerset așezările de cultură, monumente neperitoare, singura noastră mândrie și garanță pentru un bun viitor.

Nu mi ridic vocea pentru a încerca să ilustrez meritele neperitoare ale Prea S. Tale întru descrierea mintii și a inimii poporului din diecesa Caransebeșului și a națiunii noastre pe restea tot. Istoria culturii noastre va găsi în viața Prea S. Tale exemplul credinții neclărite în puterea de viață a poporului seu, ea va înfața posterității epoca îsbândelor prin suferințe și va arăta roadele zelului neînfrânat, care în

disprețul tuturor neajunșurilor a vîrsat cu profușune bine-facerile sale asupra mult cercetări noastre biserici și națiuni.

„Alb am trăit un secol pe plaiul strămoșesc.”

„Să vreau eu față albă senin să me sfărășesc.”

Aceste cuvinte ale marelui nostru poet și au găsit întruparea lor în viață plină de activitate apostolică a Prea Sântiei Tei.

Eارتă-ne bunile Părinte să dăm expresiune mulțimite și viație noastră recunoșințe și se strigăm cu toții:

Întemeitorul culturii clerului și poporului, primul episcop român al diecesei Caransebeșului, să vîzeze la mulți ani.

Varietăți.

* (Avis.) Junimea română din loc va aranja Mercuri în 4 Maiu st. n. o petrecere cu dans în sala hotelului „Imperatul roman.” Venitul curat e destinat pentru procurarea de premii elevilor dela școală civilă a Asociației și dela cea primă a Reuniunii. Prețul de intrare 60 cr. de persoană. Suprasolviri se primesc cu multămită. Începutul la 8 oare seara. Acest avis este a se privi ca invitare. Invitații speciale nu se fac.

* (Convocare.) În înțelesul conclusului adus în adunarea generală din 27 Aprie, 1886, a acestui despărțimenter, se convoacă adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români gr. ort. din despărțimenterul III Avrig, pe data de St. George în 23 Aprie a. c. carea se va întînchi în edificiul școalei capitale gr. ort. din Avrig, și la care au de a participa toți membrii despărțimenterului sub urmările provedute în statutule reunii districtuale a Sibiului.

Program.

Joi în 23 Aprie 1887 înainte de ameađi:

1. La 8 oare servitul divin în biserică, și parastas pentru George Lazar.

2. La 9^{1/2} oare deschiderea ședinții. Raportul comitetului despărțimenterului.

3. La 10^{1/2} până la 11^{1/2} oare prelegere din religiune de membrul Ioan Iordache cu clasele 1, 2 și 3, apoi de Ioan Budac cu clasele superioare.

4. Dela 11^{1/2} până la 12^{1/2} oare prelegere practică din limba maternă de membrul Eremie Roman cu clasele 1 și 2 apoi de Leon Vas cu clasele superioare.

După ameađi :

5. Dela 2^{1/2}, până 3^{1/2}, oare prelegere din cumput de membrul Andrei Savu cu clasele 1 și 2 apoi de Nicolae Bărbat cu clasele superioare.

6. Dela 3^{1/2}, până la 4 oare prelegere din științele naturale de membrul Procopiu Clonta.

7. Dela 4 până la 4^{1/2}, din limba maghiară de membrul Ioan Budac.

8. Dela 4^{1/2} până la 5 oare din istorie și geografie de membrul N. Dragos, apoi încheere.

Comitetul despărțimenterului III Avrig al reunii unei învățătorilor din districtul Sibiului.

Avrig, în 10 Aprie, 1887.

Ioachim Băcăllău, președinte. *Ioan Cocos*, notariul despuș.

Loterie.

Sâmbătă în 30 Aprie 1887.

Timișoara : 63 77 80 49 38

Viena : 35 71 81 18 31

Medicament pentru
boala de fungie,
tuberculosă (oftică), astmă (respirație), catar cronice de plumâni etc. prin
Ecshalajune de gas (cu ajutorul injecțiunii rectale).

Necrește, idealul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efectua și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume europeen, și care se legitimează prin prescripcile medicale prezente din și afară din teără.

„Adeseori chiar după trei întrebunări ecshalajunei de gas cu ajutorul injecțiunii rectale pere: *tusea, frigurile, scăparea, (flegma) și miroșul greu de sudoare.* Crengătău corporul se sporesc pe septembra cu 1/3—1/2 kilogram. Patientul se vindeca și și poate ear încetă activitatea obosită a vieții.

„La astăndă, după o 1/2 de ora dela întrebunătare ecshalajunei de gas, i-se da un îndemn pentru respirație. La întrebunătare mai departe a curiei nu se repetă atacurile.” Ohiar și coardele vocale distruse și plumâni pe tuberculozăi s'au menținut toți de tot prin mijlocirea injecțiunii de gas.

Precum în cele mai mari spitale din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. comun din Viena** atât aparatul ecshalajunei de gas cea mai mare

întrebunătare. — Astateze celor vindecati o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecshalajunei de gas (injecțiune - rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunătare pentru medici; și pentru întrebunătarea însăși a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 2—50